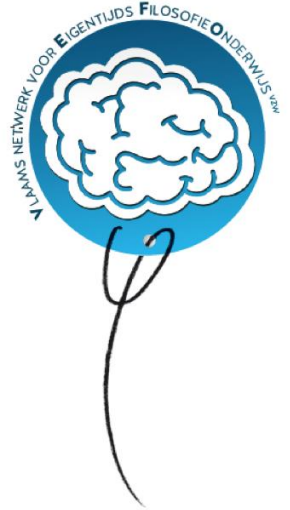


De barmhartige Samaritaan

Auteur: Gwendoline Lebbe

Doelgroep: vijfde/zesde leerjaar basisonderwijs

Duur: 50 min.



LESDOELSTELLINGEN

De leerlingen kunnen... (filosofische doelstellingen)

- In de omgang met anderen respect en waardering opbrengen.
- In dialoog gaan met elkaar, naar elkaar luisteren en gepast ingaan op iemand vraag of antwoord.
- Kritisch zijn en een eigen mening of gedachte formuleren.
- Hun eigen mening helder uitdrukken.
- Reflecteren over de kennis, normen en waarden van henzelf en anderen.

De leerlingen kunnen... (theologische doelstellingen)

- Zich inleven in een verhaal om zo tot nieuwe ontdekkingen te komen.
- In het engagement van mensen het antwoord op een uitdaging die van binnen en/of buiten kan komen herkennen.
- Inzien dat elk engagement in christelijk perspectief een vorm van zelfgave inhoudt.

LESOPBOUW

VOORBEREIDING VAN HET GESPREK

Korte uitleg van wat er gaat gebeuren:

- Ik ga een verhaal voorlezen uit de bijbel. Het verhaal dat ik ga lezen is een parabel.
- Vraag aan de klas: Weet iemand wat een parabel is? In dit geval is het een verhaal dat Jezus vertelde en dat mensen doet nadenken. Met dat verhaal wilde Hij de mensen iets duidelijk maken, een lesje leren.
- Na het luisteren van dit verhaal gaan we er samen over nadenken.

Verwachtingen uiten:

- Wanneer ik het verhaal voorlees, zijn jullie heel aandachtig en luisteren jullie goed. Het is namelijk heel belangrijk dat jullie goed weten wat er verteld wordt.
- Wanneer we straks samen gaan nadenken en praten, is het belangrijk dat jullie goed naar elkaar luisteren. Jullie mogen reageren op elkaar, maar steeds met respect en zonder door elkaar te roepen.
- Jullie mogen zeggen wat jullie denken en ook steeds goed uitleggen waarom je iets denkt.

De leraar leest het verhaal voor: De barmhartige Samaritaan

Jullie hebben nu het verhaal van de barmhartige Samaritaan gehoord. Zijn er woorden in het verhaal die jullie niet begrepen hebben? (geen inhoudelijke vragen!)

Wanneer alles duidelijk is, laat ik de leerlingen een vraag of bedenking, die opgekomen is bij het horen van het verhaal, opschrijven.

Jullie hebben dit verhaal nu gehoord. Nu zou ik jullie willen vragen om een vraag of een bedenking (iets wat je je afvraagt) bij het horen van dit verhaal op te schrijven.

Wanneer iedereen een vraag of bedenking heeft, laat ik hen per drie even praten over hun vragen en bedenkingen. Hierna vormen ze samen een filosofische vraag.

Iedereen heeft nu iets opgeschreven dat hij zich afvraagt bij het horen van het verhaal. Jullie mogen daar nu per drie even over praten en jullie vragen uitwisselen. Wanneer jullie elkaars vragen gehoord hebben, maken jullie samen een nieuwe vraag die jullie het meest interesseert om samen met de hele klas over te praten. Deze vraag is een vraag waar je nog geen antwoord op weet en waarop verschillende mogelijke antwoorden op mogelijk zijn. Iedereen kan over deze vraag een andere mening hebben.

Wanneer jullie een vraag hebben gevonden met jullie groepje, mag iemand deze hier op het groot papier (in het midden van de kring) opschrijven. Wanneer iemand een vraag opschrijft, kijk ik mee of de vraag aan de criteria voldoet en stuur indien nodig bij.

KIEZEN VAN DE FILOSOFISCHE VRAAG

Ieder groepje heeft nu een vraag op het blad geschreven. Het zijn er natuurlijk te veel om allemaal nu te bespreken. Daarom gaan we er eentje uitkiezen die iedereen wel leuk vindt om vandaag over te praten. Ik geef het papier door en je zet een streepje achter de vraag die jij graag zou willen bespreken.

FILOSOFISCH GESPREK

Ik herhaal de filosofische vraag. Ik zet het gesprek op gang door naar de mening van de leerlingen te vragen.

→ Ik vraag de leerlingen waarom ze iets denken

→ Ik speel vragen en antwoorden door naar de andere leerlingen: "ga jij hier mee akkoord (waarom/niet)", "wat betekent het dan voor jou", "wie sluit zich hier bij aan (waarom/niet)" ...

→ Wanneer zich een problematisch begrip of vraag opwerpt, ga ik hier verder op in, bv: wie is je naaste, ...

→ Als dit van toepassing is (en verrijkend kan zijn voor het gesprek) kan ik bijkomende vragen stellen, zoals: welke persoon uit het verhaal past/likt best bij jou en waarom?

→ ...

Wanneer de tijd bijna om, probeer ik samen te vatten water allemaal gezegd is geweest.

VERWERKING

We hebben nu al heel veel gepraat over de parabel en de vraag die we ons gesteld hebben. Ik zou graag willen weten wat je uit dit gesprek hebt geleerd of onthouden.

Jullie mogen ieder een tekening maken o.b.v. wat je hebt geleerd, gehoord, onthouden,.. uit deze les.

AFSLUITING

Ik sluit de les af met een korte uitwisseling van gedachten en ervaringen.

- Wat heb je getekend (en dus geleerd) uit deze les/uit het verhaal? Hoe komt het? Wat neem je mee?
- Waarom zou Jezus dit verhaal vertellen?
- Voor verschillende kinderen betekent het verhaal iets anders, heeft het verhaal een andere boodschap: hoe komt dat?

LESMATERIAAL

Parabel van de barmhartige Samaritaan (te vinden in de Bijbel of op internet).

BRONNEN EN ACHTERGRONDINFORMATIE

Van Rossem, K. (2001). Achtergronden en beknopte historiek. In W. Poppelmonde e.a., *Filosoferen met jongeren* (p31 - 43). Kuleuven.

Anthone & Mortier. (z.j.). *Socrates op de speelplaats*, dl.1, hfst. 2. Kuindersma, H. (2012-2013). Theologiseren met kinderen - wie is Maria (1)

Kuindersma, H. (2011). Biblioloog. Bijbelverhalen creatief beleven en verstaan. /KOS *onderwijsblad*, 22 (1).

Kuleuven Thomas. (2013). *Leerplan lageronderwijs* (p216- 217.) Geraadpleegd op 10 mei 2013, via http://www.kuleuven.be/thomas/page/leerplan/pages/_bo/214-217/